NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 526/2023

privind aprobarea programului "Gala Cercetării Românești"

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Proiectul de hotărâre este promovat la inițiativa Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, în baza art. 1 alin. (2) și alin. (3) și al art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 371/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, cu modificările și completările ulterioare.

2.2 Descrierea situației actuale

Prin Hotărârea Guvernului nr. 526/2023 privind aprobarea programului "Gala Cercetării Românești", Guvernul României a aprobat programul „Gala Cercetării Românești", pentru premierea unor realizări deosebite în domeniul științei și tehnologiei.

Prin acest program se aprobă acordarea a 11 premii pentru realizări deosebite în domeniul științei și tehnologiei, în cuantum total de 3.300.000 lei. Domeniile pentru care se acordă premiile se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare al Galei.

Conform art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 526/2023, se aprobă cuantumul premiilor prevăzute la art. 2 alin. (1), astfel:

a) premiul „Henri Coandă" - 300.000 lei;
b) premiul „Ana Aslan" - 300.000 lei;
c) premiul „George Constantinescu" - 300.000 lei;
d) premiul „Nicolae Titulescu" - 300.000 lei;

e) premiul „Hermann Oberth“ - 300.000 lei;

f) premiul „Nicolae Vasilescu Karpen“ - 300.000 lei;

g) premiul „Traian Vuia“ - 300.000 lei;

h) premiul „Aurel Vlaicu“ - 300.000 lei;

i) premiul „Mina Minovici“ - 300.000 lei;

j) premiul „Victor Babeş“ - 300.000 lei;

k) premiul „Ion Cantacuzino“ - 300.000 lei.

Referitor la titulatura premiilor menționăm următoarele:

- patru premii propuse (premiul „Ion Cantacuzino“, premiul „Victor Babeş“, premiul „Mina Minovici“ şi premiul „Ana Aslan“) reflectă, prin activitatea ştiinţifică avută de către personalităţile asociate cu premiul, sub-domeniul medicină (medicină, microbiologie, histopatologie, profilaxie, gerontologie);
- şase premii propuse (premiul „Henri Coandă“, premiul „Traian Vuia“, premiul „Aurel Vlaicu“ şi premiul „Hermann Oberth“, premiul „Nicolae Vasilescu Karpen“ şi premiul „George Constantinescu“) reflectă, prin activitatea ştiinţifică avută de către personalităţile asociate cu premiul, domeniul ştiinţelor inginereşti (inginerie aeronautică);
- un premiu propus (premiul „Nicolae Titulescu“) reflectă, prin realizările avute de către personalitatea asociată cu premiul, activitatea diplomatică, politică şi juridică;
- niciun premiu propus nu are în vedere ştiinţele socio-umaniste şi economice.

Astfel, din cele prezentate anterior, reiese faptul că premiile propuse converg în mod covârşitor (10 din totalul de 11 premii) doar către două sub-domenii, medicină şi inginerie aeronautică, din cadrul domeniilor ştiinţele vieţii, respectiv ştiinţe exacte şi inginerie.

2.3. Schimbări preconizate

Având în vedere că programul „Gala Cercetării Româneşti“ urmăreşte premierea realizărilor deosebite în domeniul ştiinţei şi tehnologiei, este necesară adaptarea titulaturii premiilor astfel încât să reflecte toate domeniile ştiinţifice de actualitate, recunoscute de comunitatea ştiinţifică.

Exemplificăm câteva clasificări ale domeniilor ştiinţifice utilizate în prezent la nivel naţional sau european:

A) *Colegiul Consultativ pentru Cercetare-Dezvoltare şi Inovare*. În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Regulamentul de organizare şi funcţionare al Colegiului Consultativ pentru Cercetare-Dezvoltare şi Inovare al Ministerului Cercetării, Inovării şi Digitalizării cu atribuţii

pentru activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare, aprobat prin Ordinul ministrului cercetării, inovării și digitalizării nr. 498/2021, cu modificările și completările ulterioare, funcționează următoarele comisii permanente de specialitate în subdomeniile stabilite și armonizate în concordanță cu Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022-2027[1]:

1) Comisia 1. Bioeconomie și științele vieții;
2) Comisia 2. Energie, mediu și schimbări climatice;
3) Comisia 3. Științe sociale;
4) Comisia 4. Tehnologia informației și a comunicațiilor, spațiu și securitate;
5) Comisia 5. Eco-nano-tehnologii și materiale avansate;
6) Comisia 6. Științe umaniste, patrimoniu și identitate culturală;
7) Comisia 7. Științe exacte, științele pământului și inginerie.

B) *Consiliul Național al Cercetării Științifice.* În conformitate cu Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3463/2020 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național al Cercetării Științifice, precum și a componenței nominale a acestuia, cu modificările și completările ulterioare, au fost organizate următoarele comisii permanente de specialitate:

1) Comisia de Științe Umaniste;
2) Comisia de Biologie;
3) Comisia de Științele Vieții Aplicate și Biotehnologii;
4) Comisia pentru Știința Materialelor;
5) Comisia de Matematică;
6) Comisia de Științele Pământului și Atmosferei;
7) Comisia de Științe Sociale;
8) Comisia de Chimie;
9) Comisia de Fizică;
10) Comisia de Medicină;
11) Comisia de Știința și Tehnologia Informației;
12) Comisia de Științe Inginerești.

C) *Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022-2027 (SNCISI)*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 933/2022. SNCISI este realizată în strânsă corelare cu Strategiile Regionale de Specializare Inteligentă, precum și cu obiectivele Spațiului

[1] https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi_19-iulie.pdf

European de Cercetare în vederea creării unei piețe europene comune pentru cercetare, inovare și tehnologie. Astfel, Agenda Strategică de Cercetare vizează șase domenii care adresează provocări societale, fiecare având asociate câteva zone de impact cu descrieri extinse, după cum urmează:

1) Digitalizare, industrie și spațiu;
2) Climă, energie și mobilitate;
3) Hrană, bioeconomie, resurse naturale, agricultura și mediu;
4) Sănătate;
5) Cultură, creativitate și societate incluzivă;
6) Securitate civilă pentru societate.

D) *Consiliului European pentru Cercetare (ERC)*[2]. Domeniile științifice sunt structurate pe 27 de paneluri, împărțite pe trei domenii, astfel:

1) nouă paneluri pentru domeniul Științele vieții;
2) șapte paneluri pentru domeniul Științe sociale și umaniste;
3) unsprezece paneluri pentru domeniul Științe exacte și inginerie.

E) *Clarivate*. Domeniile de cercetare sunt clasificate după cum urmează: Științe Agricole; Arte și științe umaniste, interdisciplinar; Biologie și Biochimie; Chimie; Medicină clinică; Informatică; Economie și afaceri; Inginerie; Mediu/Ecologie; Geoștiințe; Istorie și arheologie; Literatură și limbă; Știința Materialelor; Matematică; Multidisciplinar; Filosofie și religie; Fizică; Știința plantelor și animalelor; Psihiatrie/Psihologie; Științe sociale, general; Arte vizuale și spectacole.

F) *Web of Science*. Domeniile de cercetare sunt clasificate după cum urmează:

1) Arte și științe umaniste;
2) Științe sociale;
3) Știință și tehnologie: Științele vieții și biomedicină;
4) Știință și tehnologie: Științe fizice;
5) Știință și tehnologie: Tehnologie.

Luând în considerare cele de mai sus, propunem modificarea numelor premiilor în vederea corelării lor cu domeniile de cercetare pentru care acestea se acordă, fără a modifica valoarea aferentă fiecărui premiu aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 256/2023.

---

[2] https://erc.europa.eu/sites/default/files/document/file/ERC_Panel_structure_2021_2022.pdf

În acest sens, propunem modificarea art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 526/2023 astfel:

"Art. 3

(1) Se aprobă cuantumul premiilor prevăzute la art. 2 alin. (1), astfel:

a) premiul „Henri Coandă" – 300.000 lei;
b) premiul „Grigore Constantin Moisil" – 300.000 lei;
c) premiul „Grigore Cobălcescu" – 300.000 lei;
d) premiul „George Emil Palade" – 300.000 lei;
e) premiul „Raluca Rîpan" – 300.000 lei;
f) premiul „Nicolae Vasilescu Karpen" – 300.000 lei;
g) premiul „Șerban Țițeica" – 300.000 lei;
h) premiul „Gheorghe Ionescu-Șișești" – 300.000 lei;
i) premiul „Dimitrie Cantemir" – 300.000 lei;
j) premiul „Ana Aslan" – 300.000 lei;
k) premiul „Mattei Dogan" – 300.000 lei."

Prin urmare, schimbarea numelor premiilor prin prezentul proiect de act normativ, este necesară pentru corelarea numelor acestora cu diverse domenii de activitate, astfel încât să fie cuprins un spectru larg de discipline.

2.4 Alte informații *)

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2 Impactul social

Schimbarea numelor premiilor incluse în programul „Gala Cercetării Românești" astfel încât să reflecte toate domeniile științifice de actualitate, va permite popularizarea rezultatelor științifice semnificative românești. Creșterea vizibilității acestor rezultate poate avea drept consecință

creşterea atractivităţii ştiinţei în rândul cercetătorilor români şi participarea lor la o cercetare aplicativă avansată, care să răspundă nevoilor reale şi curente cu care se confruntă omenirea.

3.3 Impactul asupra drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4 Impactul macroeconomic

Corelarea numelor premiilor cu domeniile ştiinţifice utilizate în prezent la nivel naţional sau european va avea un dublu efect de *brain gain* şi *brain retention* atât în cercetare cât şi în economia naţională, deoarece cercetătorii vor fi tentaţi să revină în ţară şi să efectueze cercetare aplicativă şi pe teritoriul României, în domenii în care producţia în serie, generată de rezultatul cercetării, determină creşteri semnificative în unele sectoare ale economiei (ex: industrie farmaceutică, industrie IT, etc.).

3.4.1 Impactul asupra economiei şi asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurenţial si domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor şi beneficiilor din perspectiva inovării şi digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor şi beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9 Alte informaţii

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a **Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)**						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	**Anul curent**	**Următorii patru ani**				**Media pe cinci ani**
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale i. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-

i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal **ii.** bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-					
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						

a) fişa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanţele publice, cu modificările şi completările ulterioare, însoţită de ipotezele şi metodologia de calcul utilizată; Nu este cazul. b) declaraţie conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele şi priorităţile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală şi cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.
4.8 Alte informaţii Promovarea proiectului de act normativ se realizează cu încadrarea în bugetul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 526/2023.
Secţiunea a 5-a: **Efectele proiectului de act normativ asupra legislaţiei în vigoare**
5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul.
5.2 Impactul asupra legislaţiei în domeniul achiziţiilor publice Nu este cazul.
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislaţia UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Nu este cazul.
5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.
5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul.
5.4 Hotărâri ale Curţii de Justiţie a Uniunii Europene

Nu este cazul.
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu este cazul.
5.6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a: **Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Proiectul de act normativ a fost supus consultărilor publice în perioada _____ – _____, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată și ale H.G. nr. 831/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Ca urmare a acestor consultări a rezultat cadrul strategic consolidat al actului normativ.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Nu este cazul.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ Se solicită avizul.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Se solicită avizul.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 alin. (1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea şi prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum şi a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009, precum şi demersurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Prezentul proiect de act normativ a fost publicat pe pagina de internet a MCID, fiind supus consultărilor publice în perioada ____ – _____.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

7.3 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a: **Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ**
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării stabilește prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării, regulamentul de organizare și funcționare al ”Galei Cercetării Românești”.
8.2 Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 526/2023 privind aprobarea programului "Gala Cercetării Românești", pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

Inițiator:

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII,

BOGDAN-GRUIA IVAN

AVIZĂM FAVORABIL:

VICEPRIM-MINISTRU

MARIAN NEACȘU

MINISTRUL EDUCAȚIEI

LIGIA DECA

MINISTRUL FINANȚELOR

MARCEL-IOAN BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI

ALINA-ȘTEFANIA GORGHIU